

Marko Milosavljevic

17. oktober · 👤

Dve leti je torej od uvedbe dodatnih, strogih in zapletenih slovenskih glasbenih kvot. Stanje po dveh letih je neustrezno in škodljivo. Malo daljši bom, ampak je pomembno, če želimo imeti ustrezno (medijsko) zakonodajo. Če bi želeli biti zadovoljni z zakonom, bi morali najprej odmisлити temeljno vprašanje, kaj je sploh temeljni (javni) cilj takšnega državnega ukrepa (razen individualnih materialnih koristi vpletenih glasbenikov),

Potem bi morali zamižati na obe očesi in odmisлити dejstvo, da je celotna argumentacija novih ukrepov, napisanih v uvodu zakona, v resnici plagiat dokumenta neke kanadske lobistične organizacije, ki ga lahko zlahka najdete na spletu (in imamo torej zakon, ki naj bi ščitil avtorje, tako da oškoduje avtorske pravice nekih drugih avtorjev),

Toda četudi vse to ignoriramo, nam ostaja dejstvo, da še vedno ne vemo, kaj sploh je temeljni pojem: "slovenska glasba". In kdo so "slovenski glasbeniki". Na prvi, površni pogled se zdi to jasno in samoumevno. A ni. Pred skoraj dvema letoma smo na to temo imeli posvet na regulatorju AKOSu. In njegovi prisotni predstavniki niso zmogli odgovoriti na nobeno od vprašanj glede te opredelitve. Je slovenski glasbenik tisti glasbenik, ki je Slovenec, ali tisti, ki je slovenski državljan, ali gre za kak drug kriterij? Je slovenska glasba tista, ki je nastala na območju Slovenije? Ali tista, kjer prevladujejo (ne definirani) slovenski glasbeniki ali avtorji ali ...?

Za AKOS sem takrat imel povsem konkretna vprašanja, ki so za urednike radijskih postaj izredno pomembna, če želijo ugotoviti, ali bodo dosegli z zakonom predpisane "slovenske" kvote:

- kam sodi glasba Djordjeta Balaševića? Gre za slovenskega državljana.

Torej radijska postaja to lahko šteje kot "slovensko glasbo"?

- ali AKOS pri tem kot "slovensko" glasbo Djordjeta Balaševića prepozna vso njegovo glasbo, ali le tisto, ki je nastala po tem, ko je prejel slovensko državljanstvo sredi 90. let?

- enako velja za glasbo slovenskih državljanov, izvajalcev in/ali avtorjev Saše Lošiča ter njegovega Plavega Orkestra ali Radeta Šerbedžije.

- če radijska postaja zavrti "To ni političen song", ki ga v duetu izvajata Parni Valjak in Vlado Kreslin, se to šteje kot slovenska glasba, ali se ji prizna 50. odstotkov, torej recimo 2 minuti namesto 4. minut (ker je ena polovica slovenska)?

- če radijska postaja zavrti "Kreg", ki ga izvajata Magnifico in Alka Vuica, velja enako?

- če je kriterij državljanstvo, ali torej pevski zbor zamejskih Slovencev iz Trsta, ki posname slovenske ljudske pesmi, vendarle ne bo prepoznan kot "slovenska glasba" "slovenskih izvajalcev", ker so morda italijanski državljanji? Enako velja za glasbo koroških Slovencev.

- znan je primer, ko je AKOS kasneje ugotovil, da je Val202 kršil zakon in ni dosegel kvot slovenske glasbe, ker je med "slovenske" pesmi v slovenskem jeziku uvrstil tudi Magnifica in njegovo Hir aj kam hir aj go, za katero je AKOS ugotovil, da ni v slovenskem jeziku; kako je potemtakem, ko radijska postaja zavrti pesem Eboran od Siddharte (besedilo je v slovenščini, a odpeto nazaj)? In če ima pesem kitico v slovenskem jeziku, refren pa v angleščini (kot vrsta slovenskih pesmi, tudi evrovizijskih), bi morala radijska postaja najprej prešteti vse slovenske in vse angleške besede ter ugotoviti, ali je več besed v slovenščini in ali to zadošča, da bo pesem prepoznana kot "v slovenskem jeziku"?

Ja, zveni kot malenkosti ali kot tehnične podrobnosti. Toda od teh "tehničnih" podrobnosti je potrebno zavedanje za množico slovenskih radijskih postaj in glasbenih urednikov, ali kršijo zakon in ali bodo zato kaznovani - ali pa so ugodili regulatorji in izpolnil zahteve zakona.

Če namreč hočemo izvajati zakon, moramo najprej imeti definicije temeljnih pojmov. In če niti tega ne vemo - tudi po dveh letih -, kaj je "slovenska" glasba in kdo je "slovenski" glasbenik, potem zakon nima nobenega smisla. Ostaja nam zakon, ki je neustrezen ali "nezakonit" ali neustaven.

PORTALPLUS.SI

Dve leti "glasbenih kvot": ene in iste slovenske pesmi, ena in ista muzika, ki se ponavlja